

17.07.2017 | 15:17 FOLLOW US

(http://www.emprosnet.gr)

D_ID=

ILOI15QOVg)

Π Ο Λ Ι Τ Ι Σ Μ Ο Σ (/ P O L I T I S M O S)

«Η Λέσβος στο πέρασμα του Αιγαίου»

Το «βάρος» του προσφυγικού ανά τις δεκαετίες

(/article/author/24301-emprosnet) EmprosNet (/article/author/24301-emprosnet)

© - 18 | 10 | 2016 14:24

Σημαντικά ντοκουμέντα και τεκμήρια για την προσφυγομάνα Λέσβο ανέδειξε η εκδήλωση της Εφορείας Αρχαιοτήτων Λέσβου, στο πλαίσιο του εορτασμού των Ευρωπαϊκών Ημερών Πολιτιστικής Κληρονομιάς για το έτος 2016, και με τίτλο «Η Λέσβος στο Πέρασμα του Αιγαίου», στο χώρο του Αρχαίου Θεάτρου.

Σημαντικά ντοκουμέντα και τεκμήρια για την προσφυγομάνα Λέσβο ανέδειξε η εκδήλωση της Εφορείας Αρχαιοτήτων Λέσβου, στο πλαίσιο του εορτασμού των Ευρωπαϊκών Ημερών Πολιτιστικής Κληρονομιάς για το έτος 2016, και με τίτλο «Η Λέσβος στο Πέρασμα του Αιγαίου», στο χώρο του Αρχαίου Θεάτρου.

Στην εκδήλωση παρουσιάστηκαν αποσπάσματα από την αρχαία ελληνική γραμματεία, ιστορικά κείμενα μεσαιωνικών χρόνων και κείμενα από έργα σύγχρονων λογοτεχνών, μέσα από τα οποία καταδείχτηκαν πληθυσμιακές μετακινήσεις, ανοχή, ανεκτικότητα και βίαια γεγονότα, που σημάδεψαν τη μακρά ιστορία του τόπου, από τον αιολικό αποικισμό στο τέλος της 2ης χιλιετίας π.Χ. έως τη μικρασιατική προσφυγιά του 1922. Οι παρουσιάσεις έγιναν από τον προϊστάμενο της Εφορείας, Δρ **Παύλο Τριανταφυλλίδη**, από τους αρχαιολόγους **Γεωργία Δεληγιώργη**, **Θάλεια Κυριακοπούλου**, **Ανθή Φρατζόγλου**, Δρ **Γιάννη Κουρτζέλλη**, **Ισμήνη Κουνέλλη-Παρασχάκη**, καθώς και από τους εκπαιδευτικούς, σχολικούς συμβούλους Φιλολόγων, Δρ **Στρατή Αναγνώστου** και Δρ **Χρήστο Χατζηλία**.

Το εκπληκτικό, από μια μακροϊστορική οπτική, είναι ότι οι μετακινήσεις και τα προσφυγικά ρεύματα, όπως θα λέγαμε σήμερα, δεν περιορίζονται στον 20ό αιώνα. Φθάνουν έως τους προϊστορικούς χρόνους, όπως τεκμηριώνεται από τις αρχαιολογικές ανασκαφές στο νησί.

Όπως διαπιστώνει ο δημοσιογράφος του «Έθνους» **Τάκης Κατσιμάρδας**, στη Λέσβο αποτυπώνεται όλη σχεδόν η διαδρομή του προσφυγικού ζητήματος από την ίδρυση του νεοελληνικού κράτους έως σήμερα. Στην κυρίαρχη τρέχουσα αντίληψη το προσφυγικό για την περιοχή και ευρύτερα ταυτίζεται με το μικρασιατικό πόλεμο και την καταστροφή του 1922. Έτσι, παραλείπονται, όμως, ανάλογα διαδραματιζόμενα τόσο κατά τον 19ο αιώνα όσο και κατά τις δύο πρώτες δεκαετίες του 20ού αιώνα.

60.000 πρόσφυγες

Το προσφυγικό εκεί είναι υπαρκτό και παίρνει τραγικές διαστάσεις, αμέσως μετά τους Βαλκανικούς Πολέμους και με κορύφωση το 1914. Σύμφωνα με τα δημοσιεύματα της εποχής, ήδη το Σεπτέμβριο του 1914 μόνο στη Λέσβο και τη Χίο βρίσκονται 60.000-70.000 πρόσφυγες, οι μισοί σχεδόν απ' όσους έχουν καταφύγει στη χώρα μετά την έναρξη των διωγμών από την ανατολική Θράκη και τη Μ. Ασία.

Η Μυτιλήνη είχε ξεπεράσει τότε τις αντοχές της. Τον Οκτώβριο του 1914 πάνω από 50.000 στο νησί έπαιρναν το μικρό επίδομα που δινόταν ως κρατική ενίσχυση στους πρόσφυγες. Σε αυτούς πρέπει να προστεθούν και όσοι εύποροι δεν το είχαν ανάγκη.

Η κατάσταση ήταν τόσο εκρηκτική και ακούγονταν φωνές διαμαρτυρίας και ανησυχίας. Εκφράζονταν φόβοι για επιδημίες κ.ά. Η κυβέρνηση, παίρνοντας ορισμένα μέτρα, απαγόρευσε, τελικά, την άφιξη άλλων προσφύγων. Πάντως το αντιπροσφυγικό ρεύμα και οι ακρότητες δεν έδωσαν τον τόνο. Στις μαρτυρίες και τις περιγραφές εκείνων των ημερών περιρρέουν η αλληλεγγύη και η φιλοξενία, γεγονός που τεκμηριώνεται με την εθελοντική εργασία και προσφορά των κατοίκων και των Αρχών για την περίθαλψη των κατατρεγμένων, τα συσσίτια και κάθε είδους προσφορές (σε χρήματα και είδη πρώτης ανάγκης από ιδιώτες).

Στα σχολεία

Αρχικώς οι πρόσφυγες εγκαταστάθηκαν σε σχολεία της πρωτεύουσας και σε ορισμένα άλλα οικήματα. Ο μεγάλος όγκος, όμως, εγκαταστάθηκε στην ύπαιθρο και σε σκηνές, όσο οι συνθήκες ήταν υποφερτές έως το χειμώνα του 1914. Πρόβλεπε ¹¹¹ ανέκυψε με την έναρξη της λειτουργίας των σχολείων. Τότε εμφανίστηκε και ο όρος «αραίωσις», δηλαδή μεταφορά τους στο εσωτερικό του νησιού ή σε άλλα μέρη της Ελλάδας. Το ζήτημα, βεβαίως, ήταν γενικότερο και έπρεπε να αντιμετωπιστεί και σ' άλλους τόπους υπερσυγκέντρωσης προσφύγων.

Υπόμνημα στην κυβέρνηση Βενιζέλου

Ένα υπόμνημα αντιπροσωπείας προσφύγων, που στοιβάζονται αυτήν την περίοδο στη Λέσβο, και απευθύνεται προς τη Βουλή και την κυβέρνηση Βενιζέλου και παραθέτει το «Έθνος», είναι χαρακτηριστικό για την κατάσταση που επικρατεί:

«Οι εύποροι της προτεραίας τείνουνσι σήμερον χέρι επαίτου, εξαιτούμενοι το έλεος της φιλανθρωπίας. Διαδίδεται ότι το προς συντήρησιν των προσφύγων ευτελέστατον σιτηρέσιον θέλει διακοπή προσεχώς... Μη επιτρέψετε τον ακρωτηριασμόν, την ατίμωσιν, τον εξανδραποδισμόν του ελληνικού γένους. Κατ' ανάγκην εκ της τοιαύτης πολιτικής του ελληνικού κράτους θα επακολουθήσωσι διαιρέσεις και μίση μεταξύ των εθνικών ομάδων, της απεμπολησάσης και της απεμποληθείσης...».

Οι συνθήκες, φυσικά, ήταν παραπάνω από σκληρές και το κράτος ανίκανο να ανταποκριθεί στις ανάγκες, καθώς πρόσφυγες έφθαναν με κάθε είδους πλεούμενα από τα Μοσχονήσια, το Αϊβαλί, τη Φώκεια, από παντού μεταξύ του Αδριατικού κόλπου και της Σμύρνης. Το ρεύμα θα κοπάσει μετά το Σεπτέμβριο - Οκτώβριο του 1914, αλλά δεν θα σταματήσει τελείως έως το 1918 με το τέλος του πολέμου.

Κάποιοι απ' αυτούς επέστρεψαν στην πατρογονική γη τους το 1919, για να ξεριζωθούν ξανά μετά από τρία χρόνια, όταν άρχισε ο μεγάλος «δεύτερος διωγμός» και η Λέσβος ξανάγινε προσφυγομάνη...

Παρά τις τεράστιες ελλείψεις, αρκετοί άρρωστοι πρόσφυγες βρήκαν περίθαλψη στο «Νοσοκομείο Περιθάλψεως». Δεν έλειπαν και τότε από ντόπιους οι φόβοι για επιδημίες. Πηγή «Έθνος»

ΆΡΘΡΑ ΣΤΗΝ ΙΔΙΑ ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ

(/politismos/flow-
apo-ti-maria-
giannikou) «Flow» από τη Μαρία
Γιαννίκου
(/politismos/flow-
apo-ti-maria-
giannikou) «Μπαμπά... μην
ξανπεθάνεις
Παρασκευή»
(/politismos/mpampa-
min-ksanapethaneis-
paraskevi)

Με το «Πόλιον»
(/politismos/me-to-
pollion)

Βιβλιοπαρουσίαση
(/politismos/vivlioparousias-
15-7-2017)

(/politismos/i-
vrisa-kai-ta-
vatera-einai-
to-deytero-
spiti-mou) «Η Βρίσα και τα
Βατερά είναι το
δεύτερο σπίτι μου»
(/politismos/i-vrisa-
kai-ta-vatera-einai-to-
deytero-spiti-mou)

Start the discussion...

LOG IN WITH

OR SIGN UP WITH DISQUS (?)

Name _____

Be the first to comment.

ALSO ON EMPROSNET.GR | ΕΙΔΗΣΕΙΣ ΑΠΟ ΤΗ ΛΕΣΒΟ - ΝΕΑ ΜΥΤΙΛΗΝΗΣ

Ο Θεός να βάλει το χέρι του! - EmprosNet.gr

1 comment • 2 μήνες πριν •

jim — Η εκπρόσωποι της Εκκλησίας κωλυσιεργούν εσκεμμένα για να κρύψουν τις οικονομικές ατασθαλίες που έχουν κάνει. ...

Περιμένουν... σεισμό από τις 2.30 μέχρι τις 5! - EmprosNet.gr

1 comment • ένας μήνας πριν •

V. — Κανας εισαγγελέας ακούει:

Γνώμη που έκανε αίσθηση - EmprosNet.gr

1 comment • 17 μέρες πριν •

Michael Grigoriou — Μήπως μιλάμε για Πειθαρχικό του τυπου "τατσι-μιτσικοτσι" :

«Όταν βγούμε από την επιτροπεία, θα το επανεξετάσουμε...» - EmprosNet.gr

1 comment • ένας μήνας πριν •

jim — Καλά ποιον κοροϊδεύουν. Βγαίνουμε από την επιτροπεία το 2018; Αφού οι Ευρωπαίοι μας ζητούν να δεσμευτούμε μέχρι το 2060. ...

 [Subscribe](#) Προσθέστε το Disaus στην ιστοσελίδα σας [Add Disaus](#) [Add](#) [Ιδιωτικότητα](#)

Η εταιρεία Avin Oil A.B.E.N.E.Π.,
μέλος του group Motor Oil Hellas,
αναζητά Οδηγούς Βυτιοφόρου
στην (ΠΕΡΙΟΧΗ ΜΥΤΙΛΗΝΗΣ)
για την περίοδο διανομής
πετρελαίου θέρμανσης.
ΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΠΡΟΣΩΝΤΑ 2m

(/component/banners/click/40)

ΡΟΗ ΕΙΔΗΣΕΩΝ

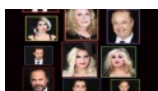

(/politismos/flow-apo-ti-maria-giannikou)

17|07|2017 14:37

ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΣ (/POLITISMOS)

«Flow» από τη Μαρία Γιαννίκου (/politismos/flow-apo-ti-maria-giannikou)

(/politismos/mpampa-min-ksanapethaneis-paraskevi)

17|07|2017 13:23

ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΣ (/POLITISMOS)

«Μπαμπά... μην ξαναπεθάνεις Παρασκευή» (/politismos/mpampa-min-ksanapethaneis-paraskevi)

(/politismos/me-to-polion)

